

د افغانستان اسلامي امارت

لوړو زده کړو وزارت

شیخ زاید پوهنتون

وترنري علومو پوهنځي

د وترنري علومو پوهنځي معلوماتي کتلاک

ترتیب : فرهنگي چارو فرعي کمیټه

د مطالبو لړلیک

- 2..... د وترنري علومو پوهنځي د رئیس پیغام
- 3..... د وترنري علومو پوهنځي تاریخچه او لنډه پېژندنه
- 3..... د وترنري علومو پوهنځي لرلید
- 3..... د وترنري علومو پوهنځي ماموریت (رسالت)
- 3..... د وترنري علومو پوهنځي بنسټیز ارزښتونه
- 3..... د وترنري علومو پوهنځي بنسټیزې موخې
- 4..... د وترنري علومو پوهنځي اداري او اکاډمیک تشکیل
- 8..... د پري کلینیک څانګې لنډه پېژندنه
- 8..... د پري کلینیک څانګې موخې
- 9..... د پري کلینیک د استادانو پېژندنه
- 10..... د پري کلینیک ډیپارټمنټ درسي نصاب
- 10..... د پاراکلینیک څانګې پېژندنه
- 11..... د پاراکلینیک څانګې موخې
- 12..... د پاراکلینیک څانګې د استادانو پېژندنه
- 13..... د پاراکلینیک څانګې درسي نصاب
- 14..... د کلینیک څانګې پېژندنه
- 14..... د کلینیک څانګې موخې
- 15..... د کلینیک څانګې استادانو پېژندنه
- 16..... د کلینیک ډیپارټمنټ درسي نصاب
- 17..... د غذايي موادو حفظ الصحه او تکنالوژي څانګې پېژندنه
- 18..... د غذايي موادو حفظ الصحه او تکنالوژي څانګې موخې
- 18..... د غذايي موادو حفظ الصحه او تکنالوژي څانګې استادانو پېژندنه
- 19..... د غذايي موادو حفظ الصحه او تکنالوژي ډیپارټمنټ درسي نصاب

د وترنري علومو پوهنځي د رئيس پيغام

شيخ زايد پوهنتون د هېواد او په تېره بيا د سوېل ختيځ زون په سطحه له معتبرو پوهنتونونو څخه گڼل کېږي او پوره دوه لسيزې کېږي، چې هېواد ته په تحصيلي ډگر کې با کيفيته خدمات وړاندې کوي. د شيخ زايد پوهنتون دولس گونو پوهنځيو په قطار کې د وترنري علومو پوهنځي يوه مهمه پوهنځي ده، چې په ۱۳۹۲ لمريز کال کې د شيخ زايد پوهنتون په چوکاټ کې تاسيس شوی دی. وترنري علومو پوهنځي د هېواد د مالدارۍ سکتور د ودې او پرمختيا لپاره وړ کادرونه روزي چې په هېواد کې د اقتصادي پراختيا لپاره د پام وړ ارزښت لري.

څرنگه چې د افغانستان په ډېرو ولايتونو کې مالداري او زراعت د غريبو خلکو د اقتصاد لومړنی منبع گڼل کېږي او د هېواد د اقتصادي پرمختگ لپاره د پام وړ ارزښت لري، د مالدارۍ پرمختگ د افغانستان د حکومت له مهمو اهدافو څخه شمېرل کېږي. له همدې امله، د دې پرمختگ لپاره يو پرمختللی او روزل شوی مرکزي قوت ته اړتيا ده. د وترنري علومو پوهنځي د ځوان نسل لپاره په لوړو او با کيفيته زده کړو تاکيد کوي او د دې مسلک متخصصين او ښه رهنمايي کوونکي د پرمختگ لپاره ضروري کښي. د دې متخصصينو په واسطه کولای شو چې په هېواد کې د روزنې په برخه کې لکه د چرکانو روزنې فارمونه، د ماهيانو روزنې فارمونه، د مچيو روزنې فارمونه، د خوسکيو او غواگانو روزنې فارمونه او د وزو او مېرو روزنې فارمونه په ښه شکل مديريت، وقايع او تداوي کړو.

بنا، د افغانستان اجتماعي، اقتصادي او علمي پرمختيا او د لوړو زده کړو وزارت د پلان او پاليسۍ سره سم، شيخ زايد پوهنتون په چوکاټ کې وترنري علومو پوهنځي په تېرو کلونو کې په لسگونو تنه ځوان وترنران خپلې ټولنې ته د خدمت په موخه وړاندې کړي، چې د هېواد په گوټ گوټ کې په دندو گمارل شوي او يا خپل شخصي کارونه پرمخ بيايي کوم چې د هېواد په آبادولو کې فعاله ونډه لري. د وترنري علومو پوهنځي استادان ژمن دي چې په راتلونکي کې نور هم اغېزمن گامونه پورته کړي.

په ټوليزه توگه، وترنري علومو پوهنځي د هېواد په اقتصادي، روغتيايي او ټولنيز پرمختگ کې حياتي رول لوبوي. په دې توگه، د وترنري متخصصين نه يوازې د مالدارۍ سکتور بلکې د ټولنې په پرمختگ کې هم مهمه ونډه لري. زه د پوهنځي د رئيس په توگه له ټولو استادانو او اداري کارکوونکو څخه خوښ یم چې په ټولو اکاډميکو او اداري برخو کې په پوره صداقت خپلې ورسپارل شوې دندې پرمخ وړي. په پای کې خپلو ټولو محترمو استادانو، اداري کارکوونکو او محصلانو ته په ورځنيو چارو کې د لا ډيرو برياليتوبونو هيله کوم.

په درنښت

پوهنمل عبدالطيف رحيمي

د وترنري علومو پوهنځي رئيس

د وترنري علومو پوهنځي تاريخچه

وترنري علومو پوهنځي په ۱۳۹۲ لمريز کال کې د شيخ زايد پوهنتون په چوکاټ کې رامنځته شوی دی. نوموړي پوهنځي په سيمه کې د تدريس او روزنې له لارې د مالدارۍ ودې او پراختيا ته ژمن دی. فعالاً، وترنري علومو پوهنځي درې څانگې لري: پری کلینیک، پارا کلینیک، او کلینیک، چې ټولې څانگې یې عمومي لوستل کېږي. وترنري علومو پوهنځي ۱۶ تنه استادان لري چې له دې ډلې څخه ۱۰ تنه یې ماسټران او ۶ تنه یې لیسانس دي. یاد پوهنځي ۴۰۹ تنه محصلین لري. چې تر دې مهاله یې د ډیرو ستونزو او نیمګړتیاوو برسېره د یولسو کلونو په اوږدو کې ډېر د پام وړ پرمختګونه درلودل او په تدریسي او ښوونیز بهیر کې یې خپلو محصلانو ته غوره خدمتونه وړاندې کړي دي. د نظري تدریس ترڅنګ یې عملي برخې ته هم د پام وړ خدمات ترسره شوي دي. په ټوله کې، نوموړې اداره دې ته ژمنه ده چې معیاري او با کیفیت زده کړو او څېړنو له لارې د افغانستان مالدارۍ سکتور ته وده او پراختیا ورکړي.

لرلید (Vision)

په ملي او نړۍ واله کچه لورې او با کیفیت زده کړې وړاندې کول، د ستونزو پر بنسټ څېړنې ترسره کول، عامه صحتي خدمات وړاندې کول او پیاوړي اکاډميکي ادارې جوړول.

ماموریت: (Mission)

د شيخ زايد پوهنتون وترنري علومو پوهنځي رهبري دې ته ژمنه ده چې په محلي او ملي کچه د باکیفیته حیواني صحت، انساني ټولنې صحت ساتنه، حیواني صحتي محصولاتو تولید، حیواني محصولاتو اداره کول، نوښتونو ایجاد او ترویج په برخه کې غوره زده کړې او څېړنې وړاندې کړي. همدارنګه، په هیواد کې د مالدارۍ سکتور د ودې او پراختیا لپاره د اړتیاوو پر بنسټ غوره خدمات وړاندې کولو ته ژمنه ده ترڅو د دې اړتیاوو په رفع کولو کې اغېزمن تمام شي.

ارزښتونه (Core Values)

د شيخ زايد پوهنتون وترنري علومو پوهنځي اداره لاندې ارزښتونو ته ژمنتیا لري:

په اسلامي روحیه سمبال کادرونه روزل.

د بشري کرامت، علم او عالم درناوی.

په ځان باور، نوښت او په علمي ډګر کې د مشروع رقابت روحیه رامنځته کول.

صداقت او رښتینوالي ته ژمن دي.

په ملي او بین المللي کچه د خپلې ټولنې اړتیاوو ته مسؤله جواب ویل.

د وترنري علومو پوهنځي بنسټیزې موخي

- د فارم اهلي حیواناتو (لویو او کوچنیو شخوند وهونکو، الوتونکو، ماهیانو، شاتومچيو او یو سومه حیواناتو) د محلي او نړیوالو نسلونو مطالعه، روزنه، جنیټیکي اصلاح او د توقع وړ تولیداتو په برخه کې شته خنډونو او کوابسونو له منځه وړل او د نوموړي سکتور په برخه کې د ظرفیت او مهارتونو لوړونه.
- د حیواني انفکشنې او غیر انفکشنې ناروغیو د تشخیص او درملنې په برخه کې د پوهې او مهارتونو لوړونه.
- د څېړنې سره د زده کونکو بلدتیا او نوموړې نظریې د ترویج په برخه کې وخت په وخت اړین ګامونه پورته کول.
- د انساني ټولنې لپاره د غذايي موادو تجزیه، حفظ الصحه او تولید څخه تر مصرف پورې اړوند مرحلو کې د شته کوابسونو پر وړاندې د محصلینو ظرفیت لوړونه.

5. په ټولنه کې د اهلي او وحشي حيواناتو په وړاندې د ترسره شويو جرمونو د عواملو په تشخيص او تثبيت کې د محصلينو پوهې کچه لوړونه.
6. د اهلي حيواناتو د اعضاوو ساختمان، شکل، موقیعت او هستولوژي په برخه کې علمي او عملي زده کړې.
7. د اعضاوو د مختلفو دندو او بيوشيميکي فعاليتونو په برخه کې د ظرفيت لوړونه.
8. مختلفو انتاني، زونوټېکو ناروغيو او قرنطين په برخه کې علمي او عملي زده کړې.
9. د کيفيت ساتنې او لوړونې په موخه په دوامداره ډول د پوهنځي د علمي فعاليتونو څارنه.
10. د پوهنځي په علمي او اداري فعاليتونو کې د نظم بر قرارولو په موخه يو منظم سيستم عيارول.
11. د پوهنځي د درسي نصاب د تطبيق څخه وخت په وخت څارنه او د جامعي د ضرورت مطابق نصاب نوي کولو په موخه نظريات وړاندې کول.
12. په عملي ډگر کې د E-learning په پرمختګ کې هلې ځلې ترسره کول.

وترنري پوهنځي فارغ التحصيل

د وترنري علومو پوهنځي څخه فارغ التحصيل هغه محصل دی، چې د وترنري يا حيواني طب په برخه کې خپلې ټولې اکاډميکي او عملي زده کړې په برياليتوب سره بشپړې کړي. د دې پروګرام د زده کړو بهير عموماً پنځه کلونه وخت نيسي، په ترڅ کې يې محصلين د مختلفو څانګو او مضامينو په اړه پوهه او مهارتونه ترلاسه کوي.

د وترنري علومو پوهنځي فارغ التحصيل محصل د زده کړو تر بشپړولو وروسته بايد د حيواناتو په درملنه، د حيواناتو د ناروغيو کنترول، مشوره ورکولو او عامه روغتيا کې فعاله ونډه ولوبوي. دا مسلک يوازې د حيواناتو درملنه نه ده، بلکې په اقتصادي پرمختګ، غذايي خوندیتوب، او د انسانانو په روغتيا کې هم مهمه ونډه لري.

۱- د پوهې په برخه کې

د پوهې له پلوه، يو د وترنري فارغ التحصيل بايد د حيواناتو اناتومي، فزيولوژي، ناروغيو او درملو په اړه قوي علمي پوهه ولري. دا پوهه د ناروغيو تشخيص، درملنه، او جراحي مهارتونو لپاره بنسټيزه ده. همدارنګه، د عملي زده کړو او کلينيکي تجربو له لارې، بايد د مختلفو حيواناتو ناروغيو مؤثره درملنه وکړي او په عاجلو حالاتو کې يوه منظمه کړنلاره وکاروي ترڅو ستونزې په ښه توګه مدیریت کړي.

د ستونزو حل کولو وړتياوې هم مهمې دي، ترڅو په پيچلو ناروغيو کې علمي تګلاره وکارول شي. د عامه روغتيا او اپيډيمیولوژۍ په اړه بشپړه پوهه اړينه ده، چې د ناروغيو خپرېدنه او کنترول په مؤثره توګه مدیریت شي. د څيړنې وړتياوې د نويو معلوماتو ترلاسه کولو او علمي خپرونو کې د ونډې اخيستلو لپاره ضروري دي، چې په ترڅ کې يې د نوي معلوماتو تحليل او تجزيه هم ډيره مهمه ده.

ارتباطي مهارتونه هم حياتي دي، ترڅو د حيواناتو مالکينو او نورو مسلکي کسانو سره مؤثرې اړيکې ټينګې شي. اخلاقي اصولو ته په پام کې نيولو سره، د حيواناتو روغتيا په اړه مسؤله چلند ترسره کول. د دوامداره زده کړې ليوالتيا فارغ التحصيل ته دا وړتيا ورکوي چې د نويو پرمختګونو سره ځان عيار وساتي. په ټوله کې، دا ځانګړتياوې د وترنري فارغ التحصيل ته په مسلک کې برياليتوب او د حيواناتو او ټولنې روغتيا په برخه کې د مثبتو اغېزو وړتيا ورکوي.

۲- مهارتونو په برخه کې

وترنري علومو پوهنځي فارغ التحصيل بايد د مهارتونو له پلوه څو اړينې ځانگړتياوې ولري ترڅو په خپل مسلک کې بريالی وي. کلينيکي مهارتونه، لکه د ناروغيو تشخيص، درملنه او جراحي، کوم چې د هر وترنر ډاکټر لپاره بنسټيز ارزښت لري. دغه فارغ التحصيل بايد په نظري عملي پوهه کې پوره مهارت ولري، ترڅو د حيواناتو اناتومي، فزيولوژي او ناروغيو په اړه ژوره پوهه ولري. د ستونزو حلولو وړتيا د پيچلو حالاتو په مدیریت کې مهم دي. څيرنيز مهارتونه، د تيکنالوژۍ کارول، او ارتباطي وړتياوې هم اړينې دي، ترڅو د ناروغيو په اړه په مؤثره توگه معلومات شريک کړي او د عصري تجهيزاتو څخه گټه پورته کړي. سربېره پر دې، د اخلاقي اصولو پيروي، هماغه ځانگړتياوې او کلينيکي تنظيم او مدیریت مهارتونه يو فارغ التحصيل ته دا وړتيا ورکوي چې په مسلکي او مسؤله ډول خپل دنده ترسره کړي.

۳- د اخلاقو او سلوک په برخه کې:

په مسلکي ژوند کې صداقت او رښتينولي اړينه ده، ترڅو ناروغانو او د هغوي مالکينو سره د درملنې په بهير کې شفافيت وساتل شي. له حيواناتو سره مهربانه چلند کول بايد د هر وترنر ډاکټر لپاره لومړيتوب وي. د معلوماتو محرميت ته درناوی کول او د ناروغيو تشخيص او درملنې په اړه معلومات په اخلاقي توگه اداره کول هم اړين دي. سربېره پر دې، د تيم په کار کې همکاري او له همکارانو او د ناروغانو له مالکينو سره په درناوي چلند کول د يوه بريالي وترنر ډاکټر د شخصيت مهمې برخې دي. همدارنګه، په اخلاقي توگه سمه پرېکړه کول، کوم چه په ځانگړي ډول په اضطراري يا بېرنيو حالاتو کې، د ايو ستر ارزښت لرونکي مهارت دی. د ټولنيز مسؤليت احساس او د عامه روغتيا په برخه کې فعاله ونډه اخيستل د دې مسلک يوه بله مهمه برخه ده. بالاخره د دوامداره زده کړو او پرمختګ لپاره ژمنتيا لرل، چې په عصري تيکنالوژۍ او علمي پرمختګونو کې ځان تازه وساتي، چې دا يو مهم اخلاقي مسؤليت دی، چې د وترنر ډاکټر د غوره والي څرګندونه کوي. د سلوک او اخلاقو له اړخه يادې ځانگړتياوې د يو وترنر فارغ التحصيل لپاره دا تضمينوي چې هغه په خپل مسلک کې د حيواناتو او ټولنې لپاره غوره او مسؤله خدمتونه وړاندې کړي.

د شيخ زايد پوهنتون، وترنري علومو پوهنځي لاندې فزيکي سرچينې په واک لري:

فزيکي سرچينې د وترنري علومو پوهنځي د زده کوونکو لپاره د علمي او عملي روزنې، زده کړو يوه مهمه برخه جوړوي، چې له دې لارې هغوي د حيواناتو د روغتيا او درملنې په چارو کې اغېزمن مهارتونه ترلاسه کړي. شيخ زايد پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي د زده کوونکو د ښوونې، روزنې او څېړنې لپاره يو شمېر مهمې سرچينې په واک کې لري، چې د پروگرام د کيفيت په لوړولو کې مهم رول لوبوي. دغه پوهنځي ژمن دی چې په راتلونکي کې هم د دغو سرچينو د پراختيا لپاره هڅې وکړي، تر څو د پروگرام موخې په لا ښه توگه ترلاسه شي. د وترنري علومو پوهنځي ځينې فزيکي سرچينې په لاندې ډول دي.

۱-کلینیک او د درملنې خونه: د وترنري علومو پوهنځي د محصلینو، عملي کارونو د تر سره کولو لپاره په ۱۳۹۸ لمريز کال کې وترنري علومو پوهنځي تدریسي حیواني کلینیک ودانۍ جوړه شوه متاسفانه د تشکیل د نه شتون له امله تر ۱۴۰۳ لمريز کال پورې یې فعالیت نه درلود، خو د ۱۴۰۳ لمريز کال څخه راپدې خوا کله چې د لوړو زده کړو وزارت له خوا تشکیل ورکړل شو، چې په تشکیل د کلینیک آمر، وترنر ډاکټر او یو تن لابراتر موجود دي، نو اوس د حیواناتو درملنې په برخه کې د یو اساسي بنسټ په توګه فعالیت کوي. د دې کلینیک تاریخچې ته په کتو، له خپل فعالیت څخه راهیسې د محصلینو د عملي زده کړو او مسلکي ودې لپاره یې مهمې اسانتیاوې برابرې کړي دي. په دې کلینیک کې نه یوازې د حیواناتو درملنه ترسره کېږي، بلکې د محصلینو لپاره د مختلفو مهارتونو لوړولو، څېړنو، او عملي تجربو لپاره هم اړین فرصتونه برابروي. د دې مهمې برخې له لارې محصلین د وترنري علومو په مسلک کې اغېزمن مهارتونه ترلاسه کوي.

د وترنري علومو پوهنځي تدریسي کلینیک اوسمهال یو شمېر اساسي تجهیزات په واک کې لري، چې د محصلینو عملي زده کړو او د حیواناتو د درملنې لپاره کارول کېږي. په راتلونکي کې، د کلینیک ټول کارکوونکي، په ځانګړي ډول استادان، د دې هڅه کوي چې د دغو تجهیزاتو لا غنا او پرمختګ ته دوام ورکړي. په دې توګه به د تدریس کیفیت لا ښه شي، او محصلینو ته به د عملي زده کړو لپاره غوره امکانات برابر شي.

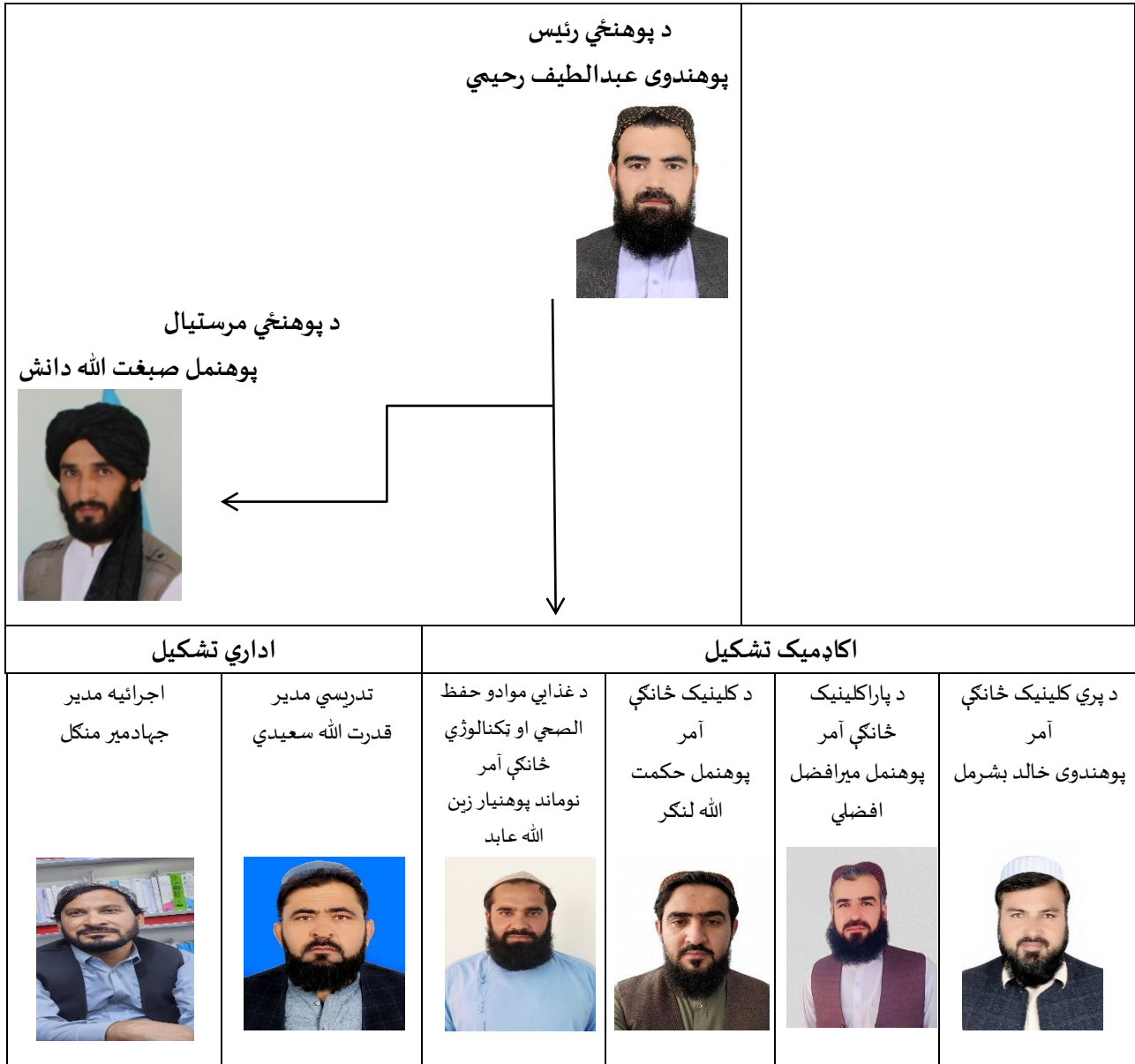
۲- لابراتوارونه:

وترنري علومو پوهنځي یو عمومي لابراتواري خونه لري، چې په مختلفو برخو کې د محصلینو لپاره د عملي زده کړې چاپېریال برابروي. په دې لابراتوار کې محصلین کولی شي په بېلابېلو برخو لکه اناتومي، مایکروبیولوژي، پرازیټولوژي، پتالوژي، د غذايي موادو ټیکنالوژي او حفظ الصحې کې عملي زده کړې او څېړنې ترسره کړي. سره له دې چې لابراتوار یو شمېر اسانتیاوې لري، ځینې نیمګړتیاوې لا هم شتون لري. د پوهنځي استادان او لابراتور کارکوونکي ژمن دي چې د دغو نیمګړتیاوو د حل لپاره خپل پوره اخلاص او هڅې وکړي، ترڅو محصلینو ته لا ښه او معیاري اسانتیاوې برابرې شي.

۳- کتابخانه او نورې سرچینې:

وترنري طبابت، د حیواناتو روزنې، عامې روغتیا، او غذايي موادو مصونیت په برخو کې د علمي کتابونو، مقالو او څېړنیزو موادو لپاره ځانګړې کتابخانه شتون لري. دا کتابخانه د زده کوونکو لپاره د علمي او څېړنیزو کارونو د ترسره کولو په موخه اړین معلومات او منابع چمتو کوي. د دې علمي سرچینو له لارې محصلین کولی شي خپلې پوهې او څېړنیزې وړتیاوې لا پیاوړې کړي او د خپلو مسلکي او علمي چارو لپاره کره او معتبرو منابعو ته لاسرسی ولري.

د وترنري علومو پوهنځي اداري او اکاډميک تشکيل

د پري کلينیک څانگې لنډه پيژندنه

د شيخ زايد پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي د پري کلينیک څانگه تر اوسه ۵ تنه استادان لري چې دوه استادان د ماستري تر کچې او دري يې د DVM تر کچې تحصیل لري او د يادې څانگې آمر کونښن کوي چې خپلو استادانو ته د ماستري او دوکتورا لپاره فرصتونه پيدا کړي ترڅو په راتلونکي کې د شيخ زايد پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي پري کلينیک څانگه وکولای شي په هېواد کې د ماستري پروگرام پيل کړي. همدارنګه په دې څانگه کې د استادانو ظرفيت لوړونه دوام لري او د ليسانس با کيفيت تحصيلي پروگرام لپاره ور ماستر او دوکتورا لرونکو استادانو ته اړتيا لري چې د نويو بستونو په اخيستلو او د هغو په ډکولو سره به د تدريس کيفيت لوړ شي.

د شيخ زايد پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي اداره هڅه کوي ترڅو د وترنري علومو پوهنځي اساسي او تخصصي مضامينو ته په تحصيلي نصابونو کې بدلون ورکړي. د تحصيلي نصاب تغيير او تجديد کچه په بېلا بېلو پوهنځيو کې توپير لري او زياتره استادانو د خپلو درسي مضامينو مفردات په انفرادي توګه را منځته او تغيير کړي دي کوم چې نشي کولای د يو دوامداره بدلون لامل شي. محصلين په عمومي توګه د وترنري علومو پوهنځي ته د کانکور کلنۍ ازموينې له لارې لار پيدا کوي. د تحصيلي نصاب د لومړي کال په دوو سمسټرونو کې پخوانۍ/عنعنوي درسي مواد او بنسټيز علوم لکه بيولوژي، کيميا، رياضيات، فزيک، انگليسي ژبه او اسلامي ثقافت تدريس کيږي. د دريم، څلورم او پنځم کال محصلين په خپله تحصيلي رشته کې د اختصاصي مضامينو زده کړه پر مخ بيايي.

د پري کلينیک څانگې موخې

د پري کلينیک څانگې د مضامينو د بشپړولو وروسته به محصلين په لاندې مسایلو حاکميت ولري:

1. محصلين به د مختلفو اهلي او وحشي حيواناتو او الوتونکو د ټولو سيستمونو د اناتومي باندې پوه شي.
2. محصلين به په مختلفو بيوشيميکي فعاليتونو او ځانګړتياوو باندې پوهه تر لاسه کړي.
3. محصلين به د مختلفو حجراتو د ساختمانونو عمده توپيرونو او په لابراتوار کې د هستولوژيکي سيستمونو او تخنيکونو سره بلدتيا پيدا کړي.
4. محصلين به د ټولو اهلي او وحشي حيواناتو د سيستماتيکي فزيالوژۍ په برخه به معلومات تر لاسه کړي.
5. څرنګه چې د وترنري علومو پوهنځي اساسات په لاتيني ژبې پورې تړلي دي، نو محصلين به د لاتيني ژبې په اساساتو پوه وي تر څو د وترنري مسلک په ټولو برخو کې ترې ګټه واخلي.

د پري کلينیک ځانګې استادانولنډه پېژندنه

پوهندوی خالد بشرمل تحصيل درجه: ماسټر د پري کلينیک ځانګې آمر			
			
پوهنمل سيد اسماعيل کمال	پوهنيار مصطفى لودين	پوهنيار حيات الله تمدن	پوهنيار ولي درمان
			

په څانګه کې د شته استادانو شمير(بشري منابع) د علي رتبې په اساس په لاندې ډول دي .

ګڼه	نوم	تخلص	علمي رتبه	دنده	درجه د تحصيل	د مېايل شمېره	کتي
۱	خالد	بشرمل	پوهندوی	د ځانګې آمر او استاد	ماسټر	۰۷۷۱۱۲۴۴۱۶	
۲	سيد اسماعيل	کمال	پوهنمل	استاد	ماسټر	۰۷۷۶۶۶۳۵۶۹	
۳	مصطفى	لودين	پوهنيار	استاد	DVM	۰۷۷۴۱۹۵۰۵۸۰	
۴	حيات الله	تمدن	پوهنيار	استاد	DVM	۰۷۷۰۷۸۵۱۶۶	
۵	ولي	درمان	پوهنيار	استاد	DVM	۰۷۷۹۲۴۰۹۲۲	

د پري کلينیک څانگه						
شماره	مضمون	کوډ نمبر	کتکوري	کريډيټ مجموعه	کريډيټ	
					نظري	عملي
۱	اناتومي وترنری I	VS211	اساسي	۵	۳	۲
۲	اناتومي وترنری II	VS311	اساسي	۴	۳	۱
۳	بيوشيمي وترنری I	VS313	اساسي	۴	۳	۱
۴	بيوشيمي وترنري II	VS413	اساسي	۳	۲	۱
۵	فيزيولوژي وترنری I	VS312	اساسي	۴	۲	۲
۶	فيزيولوژي وترنري II	VS412	اساسي	۲	۱	۱
۷	طب لاتين	VS215	اساسي	۲	۲	۰
۸	هستولوژي او امبريولوژي وترنری I	VS214	اساسي	۵	۴	۱
۹	هستولوژي او امبريولوژي وترنری II	VS314	اساسي	۳	۲	۱

د پارا کلينیک څانگې لنډه پيژندنه

د شيخ زايد پوهنتون د وترنری علومو پوهنځي د پارا کلينیک څانگه تر اوسه ۶ تنه استادان لري چې ۵ تنه يې الحمدالله د ماسټري تر کچې او يو تن د DVM تر کچې تحصيل لري او د يادي څانگې آمر کونښن کوي چې خپلو استادانو ته د ماسټري او دوکتورا لپاره فرصتونه برابر کړي تر څو په راتلونکې کې د شيخ زايد پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي پارا کلينیک څانگه وکولای شي په هېواد کې د ماسټري پروگرام پيل کړي. همدارنگه په دې څانگه کې د استادانو ظرفيت لوړونه دوام لري او د ليسانس با کيفيت تحصيلي پروگرام لپاره ور ماسټر او دوکتورا لرونکو استادانو ته اړتيا لري چې د نويو بستونو په اخيستلو او د هغو په ډکولو سره به د تدريس کيفيت لوړ شي. د وترنری علومو پوهنځي د پارا کلينیک څانگه د اکاډميک او مسلکي اشخاصو د روزنې له لارې د مالدارۍ ودې او پراختيا ته ژمنه دی.

د وترنری علومو پوهنځي د پارا کلينیک څانگه هڅه کوي ترڅو د وترنری علومو پوهنځي اساسي او تخصصی مضامينو ته په تحصيلي نصابونو کې د ټولې د ضروريا تو په اساس بدلون ورکړي. د تحصيلي نصاب تغيير او تجديد کچه په بېلا بېلو څانگو

کې توپیر لري او زیاتره استادانو د خپلو درسي مضامینو مفردات په انفرادي توګه را منځته او تغیر کړي دي کوم چې نشي کولای د یو دوامداره بدلون لامل شي. محصلین په عمومي توګه د وترنری علومو پوهنځي ته د کانکور کلنۍ ازموینې له لارې لار پیدا کوي.

د تحصیلي نصاب د لومړۍ کال په دوو سمسټرونو کې پخوانۍ/عنعنوي درسي مواد او بنسټیز علوم لکه بیولوژي، کیمیا، ریاضیات، فزیک، انګریزي ژبه تدریسېږي. د دریم، څلورم او پنځم کال محصلین په خپله تحصیلي رشته کې د اختصاصي مضامینو زده کړه پر مخ بیايي.

د پاراکلینیک څانګې موخې

د پاراکلینیک څانګې د مضامینو د بشپړولو وروسته به محصلین په لاندې مسایلو پوهه ولري.

- ۱- محصلین به د اپیدیمولوژي مضمون د بشپړیدو وروسته د ساري او زنوز ناروغیو باندې پوره پوه وي.
- ۲- محصلین به د مختلفو باکټریايي او ویروسي ناروغیو په اړه چې نه یوازې اقتصادي زیانونه اړوي بلکې د ځاني زیانونو احتمال هم شته پوه وي.
- ۳- د مرغانو په برخه کې به د مختلفو ناروغیو په تشخیص، درملنه، وقایه او کنټرول باندې پوه وي.
- ۴- د لابراتوار په برخه کې به د مختلفو امراضو لابراتواري معاینات تر سره کوي.
- ۵- د پرازیټولوژي په برخه کې به د مختلفو پرازیټونو په اړه پوه وې او د یاد مضمون د بشپړیدو وروسته به وکولای شي مختلف حیواني پرازیټونه د لابراتواري معایناتو په مرسته تشخیص او درملنې یې وکړي.
- ۶- د پتوفزیولوژي مضمون په بشپړیدو سره به محصلین په دې پوهیږي چې یوه ناروغي په کوم میکانیزم سره منځ ته راځي او د یادې ناروغۍ د منځ ته راتلو په سبب کوم ډول وظیفوي تغیرات په وجود کې پېښیږي.
- ۷- د پتو پتالوژي مضمون په بشپړیدو سره به محصلین د مختلفو پتالوژیکي تغیراتو په مرسته کولای شي د ناروغیو تشخیص وکړي.
- ۸- د ساري ناروغیو د مخنیوي په خاطر به محصلین د حفظ الصحوي اصولو په مراعت کولو باندې پوه وي.
- ۹- د پاراکلینیک مضامینو د بشپړیدو په مرسته به محصلین په صحت عامه کې خپل رول لوبولی شي.

د پارا کلینیک څانګې استادانو پیژندنه

پوهنمل میر افضل افضلي تحصيل درجه: ماسټر د پارا کلینیک څانګې آمر				
				
پوهندوی اجمل خوستی	پوهندوی عزیز الرحمن خالد	پوهندوی زین الله همت	پوهنمل صبغت الله دانش	پوهنیار بشیر احمد مسرور
				

په څانګه کې د شته استادانو شمیر (بشري منابع) د علمي رتبې په اساس په لاندې ډول دي.

ګڼه	نوم	تخلص	علمي رتبه	دنده	د تحصيل درجه	شميره د مېايل	کټي
۱	میر افضل	افضلي	پوهنمل	د څانګې آمر	ماسټر	۰۷۷۷۷۱۲۶۱۰	
۲	اجمل	خوستی	پوهندوی	استاد	ماسټر	۰۷۷۱۹۰۰۷۵۱	
۳	زین الله	همت	پوهندوی	استاد	ماسټر	۰۷۷۴۷۲۷۰۰۴	
۴	عزیز الرحمن	خالد	پوهندوی	استاد	ماسټر	۰۷۷۰۰۵۲۰۵۳	
۵	صبغت الله	دانش	پوهنمل	استاد	ماسټر	۰۷۷۷۲۰۳۶۸۳	
۶	بشیر احمد	مسرور	پوهنیار	استاد	DVM	۰۷۷۵۵۴۵۲۲۶	

د پارا کلینیک څانګې درسي نصاب

شماره	مضمون	کوډ نمبر	کتګوري	کړيډيټ مجموعه	کړيډيټ	
					نظري	عملي
۱	اپيديمولوژۍ I	VS832	تخصیصي	۴	۳	۱
۲	اپيديمولوژۍ II	VS923	تخصیصي	۵	۳	۲
۳	باکتریا لوژۍ وترنري I	VS330	تخصیصي	۵	۴	۲
۴	باکتریا لوژۍ وترنري II	VS530	تخصیصي	۴	۳	۱
۵	د چرګانو امراض	VS1033	تخصیصي	۳	۲	۱
۶	پرازیتولوژۍ وترنري I	VS534	تخصیصي	۳	۲	۱
۷	پرازیتولوژۍ وترنري II	VS634	تخصیصي	۲	۱	۱
۸	پرازیتولوژۍ وترنري III	VS734	تخصیصي	۳	۲	۱
۹	پتوفیزیولوژي وترنري	VS735	تخصیصي	۴	۳	۱
۱۰	پتولوژۍ وترنري I	VS631	تخصیصي	۵	۴	۱
۱۱	پتولوژۍ وترنري II	VS731	تخصیصي	۳	۲	۱
۱۲	حفظ الصحة حیوانی	VS637	اساسی	۲	۲	۰
۱۳	ویرولوژۍ وترنري	VS636	تخصیصي	۳	۲	۱

د کلینیک څانګې لنډه پیژندنه

د شیخ زاید پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي د کلینیک څانګه دا مهال پنځه تنه استادان لري، چې درې تنه استادان نوي مقرر شوي دي او د DVM تر کچې تحصیل لري، اما دوه تنه استادان د خارجي هېوادونو په معتبرو پوهنتونونو کې ماسټري تر کچې تحصیل کړی دی. د یادې څانګې آمر کوښښ کوي، ترڅو خپلو استادانو ته د ماسټري او دوکتورا لپاره فرصتونه پیدا کړي ترڅو په راتلونکي کې د شیخ زاید پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي د کلینیک څانګه د علم په برخه کې لا غني شي. د شیخ زاید پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي هڅه کوي ترڅو د وترنري علومو پوهنځي اساسي او تخصصي مضامینو ته په تحصیلي نصابونو کې بدلون ورکړي. د تحصیلي نصاب تغییر او تجدید کچه په بېلا بېلو پوهنځیو کې توپیر لري او زیاتره استادانو د خپلو درسي مضامینو مفردات په انفرادي توګه را منځته او تغییر کړي دي کوم چې نشي کولای د یو دوامداره بدلون لامل شي. محصلین په عمومي توګه د وترنري علومو پوهنځي ته د کانکور کلي ازمويښ له لارې لار پیدا کوي. د تحصیلي نصاب د لومړي کال په دوو سمسټرونو کې پخوانۍ/عنعنوي درسي مواد او بنسټیز علوم لکه بیولوژي، کیمیا، ریاضیات، فزیک، انګلیسي ژبه او اسلامي ثقافت تدریس کيږي. د دریم، څلورم او پنځم کال محصلین په خپله تحصیلي رشته کې د اختصاصي مضامینو زده کړه پر مخ بیايي.

د کلینیک څانګې موخې

1. د حیواني ناروغیو د تشخیص په برخه کې ظرفیت لوړونه
1. د درملنې پوهې، د درملنې مهارتونو او د درملنې اړین اخلاقي اړخونو په برخه کې ظرفیت لوړونه.
2. د جراحی علم په برخه کې د پوهې، مهارتونو او د دې کورس اړینو نزاکتونو پام کې نیولو په برخه کې ظرفیت لوړونه.
3. د مختلفو میتودونو په استعمال سره د ناروغیو تشخیص، د ناروغیو درملنې لپاره د ښو او مناسبو درملو انتخاب او د مخنیوي لپاره لازمي لارې چارې په ښه کولو کې د محصلینو پوهې کچه او ظرفیت لوړونه.
4. د نارینه او ښځینه څارویو د تناسلي سیستم په نارمل او غیرنارمل دندو او فعالیتونو په برخه کې پوهې لوړول، د بلارېوالی تشخیص، مصنوعي القاح، سپرم اخستل او د سپرم پروسیس او پریزرویشن په برخه کې مهارتونو لوړول، او په ټولنه کې د نوموړو علومو استعمال په وخت کې د برخوردونو، نزاکتونو او اخلاقي اړونده مسائلو په برخه ظرفیت لوړونه.
5. د حیواني سکتور په بیلابیلو برخو کې د تعلیم، تحقیق او د نوي تکنالوژۍ د تقويي لپاره د ملی او بین المللي مرستو جلبول.

د کلینیک خانګې د استادانو پېژندنه

پوهنمل حکمت الله لنګر تحصيل درجه: ماسټر د کلینیک خانګې آمر			
			
پوهنمل عبدالطيف رحيمي	پوهنمل اميدالله صديقي	پوهنمل نوراسلام سهار	پوهنمل افتخار الدين فضلي
			

په څانګه کې د شته استادانو شمېر (بشري منابع) د علمي رتبې په اساس په لاندې ډول دي:

ګڼه	نوم	تخلص	علمي رتبه	دنده	د تحصيل درجه	د ميايل شمېره	کټي
۱	حکمت الله	لنګر	پوهنمل	استاد	ماسټر	۰۷۷۶۴۳۸۴۵۱	
۲	عبدالطيف	رحيمي	پوهندوی	استاد	ماسټر	۰۷۷۳۱۶۵۵۲۳	
۳	اميدالله	صديقي	پوهنمل	استاد	DVM	۰۷۷۶۲۱۸۸۷۹	
۴	نوراسلام	سهار	پوهنمل	استاد	DVM	۰۷۶۴۷۵۳۷۷۵	
۵	افتخارالدين	فضلي	پوهنمل	استاد	DVM	۰۷۶۵۸۱۶۴۰۹	

د کلینیک څانګې درسي نصاب، چې د دې څانګې د استادانو په واسطه تدریس کېږي په لاندې ډول سره دي:

کلینیک څانګه						
شماره	مضمون	کوډ نمبر	کتګوري	کريډيټ مجموعه	کريډيټ	
					نظري	عملي
۱	تريو جنولوژی وترنري I	VS829	تخصصي	۲	۱	۱
۲	تريو جنولوژی وترنري II	VS929	تخصصي	۳	۲	۱
۳	کلينيکي تشخيص	VS825	تخصصي	۳	۲	۱
۴	وترنری جراحي I	VS927	تخصصي	۲	۱	۱
۵	وترنری جراحي II	VS1027	تخصصي	۵	۳	۲
۶	طب داخله وترنري I	VS928	تخصصي	۳	۲	۱
۷	طب داخله وترنري II	VS1028	تخصصي	۴	۲	۲
۸	فارمکولوژی او تکسیکولوژی وترنري I	VS626	تخصصي	۴	۲	۲
۹	فارمکولوژی او تکسیکولوژی وترنري II	VS726	تخصصي	۴	۲	۲

د غذايي موادو حفظ الصحه او ټکنالوژي څانګې لنډه پېژندنه

د شیخ زاید پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي د غذايي موادو حفظ الصحې او ټکنالوژي څانګه په خپل تشکیل کې څلور تنه استادان لري چې د هغې له جملې څخه درې تنه استادان د کادري ازموینې له لارې په خپلو اړونده بستونو کمارل شوي دي او یو بست چې په لومړي اعلان کې یې کتونکي نه درلود بیا ځل اعلان ته سپارل شوی چې ډیر ژر به یاد بست هم ډک شي. د غذايي موادو حفظ الصحه او ټکنالوژي څانګې کې دا مهال درې تنه برحال استادان د DVM تر کچې تحصیل لري د یادي څانګې امر کوښښ کوي چې یو پاتې خالي بست هم ډک کړي او خپلو استادانو ته د ماسټري او دکتورا لپاره فرصتونه برابرکړي ترڅو په راتلونکي کې د شیخ زاید پوهنتون د وترنري علومو پوهنځي د غذايي موادو حفظ الصحې او ټکنالوژي څانګه د علم په برخه کې لا غني شي.

همدارنګه په دې څانګه کې د استادانو ظرفیت لوړونه دوام لري او د لیسانس با کیفیت تحصیلي پروګرام لپاره ور ماسټر او دوکتورا لرونکو استادانو ته اړتیا لري چې د نویو بستونو په اخیستلو او د هغو په ډکولو سره به د تدریس کیفیت لوړ شي. د وترنری علومو پوهنځي د پارا کلینیک څانګه د اکاډمیک او مسلکي اشخاصو د روزنې له لارې د مالدارۍ ودې او پراختیا ته ژمنه دی.

د وترنري علومو پوهنځي د غذايي موادو حفظ الصحې او ټکنالوژي څانګه هڅه کوي چې د وترنري علومو پوهنځي اساسي او تخصصي مضامینو ته په تحصیلي نصابونو کې د ټولنې د اړتیاوو په اساس بدلون ورکړي. د تحصیلي نصاب تغیر او تجدید کچه په بیلا بیلو څانګو کې توپیر لري او زیاتره استادانو د خپلو درسي مضامینو مفردات په انفرادي توګه رامنځ ته کړي دي. محصلین په عمومي توګه د وترنري علومو پوهنځي ته د کانکور کلنۍ ازموینې له لارې لار پیدا کوي.

د تحصیلي نصاب د لومړي کال په دوو سمسټرونو کې پخواني یا عنعنوي درسي مواد او بنسټیز علوم لکه کیمیا، بیولوژي، ریاضیات، فزیک، انګلیسي ژبه تدریسېږي او د دریم، څلورم او پنځم کال محصلین په خپله تحصیلي رشته کې د اختصاصي مضامینو زده کړه پر مخ بیایي.

د غذايي موادو حفظ الصحي او ټکنالوژي څانګې موخې

د غذايي موادو حفظ الصحي او ټکنالوژي څانګې د مضامینو د بشپړولو وروسته به محصلین په لاندې مسلکي علومو کې پوهه ولري:

۱. محصلین به د غذايي موادو د حفظ الصحي په اصولو بشپړه پوهه تر لاسه کړي.
۲. محصلین به د غذايي موادو د پروسس، ساتنې او ټکنالوژي په اړه عملي او نظري پوهه ولري.
۳. محصلین به د غذايي موادو د کیفیت په کنټرول بلد وي.
۴. محصلین به د غذايي موادو خرابیدو، ککړتیا او کیفیت ارزونه کولای شي.
۵. محصلین به د لابراتواري ازموینو له لارې د غذايي موادو کیفیت ارزونه کولای شي.
۶. محصلین به د عامي روغتیا له نظره د خوندي غذايي موادو د تولید اهمیت درک کړي.
۷. محصلین به وکولای شي چې د غذايي موادو حفظ الصحي معیارونه په عملي ډول تطبیق کړي.
۸. محصلین به د غذايي موادو د کیفیت د تضمین او کنټرول سیستمونه وپېژني.

د غذايي موادو حفظ الصحي او ټکنالوژي څانګې د استادانو پېژندنه

نوماند پوهنیار زین الله عابد تحصیل درجه: DVM د څانګې آمر		
		
پوهنیار بشیرالله منگل	پوهنیار انعام الله مومند	خالي بسست
		

په څانګه کې د شته استادانو شمېر (بشري منابع) د علمي رتبې په اساس په لاندې ډول دي:

کټګر	نوم	تخلص	علمي رتبه	دنده	د تحصیل درجه	د مېايل شمېره	کټګر
۱	زين الله	عابد	نوماند پوهنيار	استاد	DVM	۰۷۷۱۶۸۳۸۹۸	
۲	بشيرالله	منگل	پوهنيار	استاد	DVM	۰۷۶۴۵۳۴۹۷۵	
۳	انعام الله	مومند	پوهنيار	استاد	DVM	۰۷۰۶۱۴۱۰۵۰	

د غذايي موادو حفظ الصحي او ټکنالوژي څانګې درسي نصاب، چې د دې څانګې د استادانو په واسطه تدریس کېږي په لاندې ډول سره دي:

د غذايي موادو حفظ الصحي او ټکنالوژي څانګه						
شماره	مضمون	کوډ نمبر	کتګوري	کريډيټ مجموعه	کريډيټ	
					نظري	عملي
۱	د غذايي موادو تحليل	VS211	تخصصي	۴	۲	۲
۲	د غذايي موادو ټکنالوژي	VS938	تخصصي	۴	۲	۲
۳	حفظ الصحة مواد غذايي I	VS839	تخصصي	۴	۲	۲
۴	حفظ الصحة مواد غذايي II	VS1039	اساسي	۳	۲	۱
۵	طب عدلي وترنري	VS841	تخصصي	۲	۲	۰

د یادونې وړه چې یوه بله څانګه چې د اهلي حیواناتو روزنې په نوم یادېږي د پوهنځي له لوري یې د منظوري پیشنهاد د لوړو زده کړو محترم وزارت ته لېږل شوی خو لا تر اوسه یې منظوري نده راغلې؛ دا چې وترنري علومو پوهنځي عمومي فارغې ده او د دغې څانګې مضامین هم د پورته څلورو څانګو استادانو لخوا تدریس کېږي نو درسي کریکولم په لاندې ډول دي:

د اهلي حیواناتو روزنې څانګه						
شماره	مضمون	کوډ نمبر	کتګوري	کریډیت مجموعه	کریډیت	
					نظري	عملي
۱	ایکولوژي	VS321	تخصصي	۲	۲	۰
۲	د وزو پسونو روزنه	VS518	تخصصي	۳	۲	۱
۳	د لویو حیواناتو روزنه	VS316	تخصصي	۴	۲	۲
۴	د ماهیانو مچيو روزنه	VS723	تخصصي	۵	۳	۲
۵	د چرګانو روزنه	VS817	تخصصي	۳	۲	۱
۶	حيواني تغذيه I	VS522	تخصصي	۴	۳	۱
۷	حيواني تغذيه II	VS622	تخصصي	۳	۲	۱
۸	جنیتیک او بیومتری	VS319	تخصصي	۴	۳	۱
۹	مونوګراف I	VS824	مونوګراف	۲	۲	۰
۱۰	مونو ګراف II	VS1024	مونوګراف	۲	۲	۰
۱۱	حيواني نسلګيري	VS520	تخصصي	۳	۲	۱

د وترنري علومو پوهنځي هغه مضامين چې پوهنتون شموله دي او د دې پوهنځي په مختلفو سمسترونو کې تدريس کيږي په لاندې ډول دي

شماره	مضمون	کوډ نمبر	کتگوري	سمستر	کريډيټ مجموعه	کريډيټ	
						نظري	عملي
۱	تاريخ معاصر افغانستان	VS102	ټول شموله	اول	۲	۲	۰
۲	کيميا عمومي و غيري عضوي	VS103	ټول شموله	اول	۲	۲	۰
۳	زولوژي	VS105	اساسي	اول	۵	۴	۱
۴	رياضي	VS106	ټول شموله	اول	۲	۲	۰
۵	زبان انگليسي I	VS107	ټول شموله	اول	۲	۲	۰
۶	گياه شناسي	VS101	ټول شموله	اول	۳	۲	۱
۷	کيميايي عضوي	VS104	ټول شموله	اول	۳	۲	۱
۸	زبان انگليسي II	VS207	ټول شموله	دوهم	۲	۲	۰
۹	فيزيک	VS209	ټول شموله	دوهم	۳	۲	۱
۱۰	د اسلام اعتقادي نظام	SL.IC0171	ټول شموله	اول	۲	۲	۰
۱۱	تلاوت او تجويد	SL.IC0172	ټول شموله	اول	۱	۱	۰
۱۲	د اسلام عبادتي نظام	SL.IC0273	ټول شموله	دوهم	۲	۲	۰
۱۳	سيرت نبي	SL.IC0274	ټول شموله	دوهم	۲	۲	۰
۱۴	د اسلام اخلاقي نظام	SL.IC0375	ټول شموله	درېم	۲	۲	۰
۱۵	د اسلام اجتماعي نظام	SL.IC0376	ټول شموله	درېم	۲	۲	۰
۱۶	فکري تربيه	SL.IC0477	ټول شموله	څلورم	۲	۲	۰
۱۷	ادايان او مذاهب	SL.IC0478	ټول شموله	څلورم	۱	۱	۰
۱۸	د اسلام سياسي نظام	SL.IC0579	ټول شموله	پنځم	۲	۲	۰
۱۹	د اسلام اداري نظام	SL.IC0580	ټول شموله	پنځم	۲	۲	۰
۲۰	د اسلام اقتصادي نظام	SL.IC0681	ټول شموله	شپږم	۲	۲	۰
۲۱	قرآن او معاصر علوم	SL.IC0782	ټول شموله	اووم	۲	۲	۰
۲۲	تمدن اسلام	SL.IC0883	ټول شموله	اتم	۲	۲	۰

پورته د وترنري علومو پوهنځي د ۱۴۰۵ هـ لمریز کال کتلاک د پوهنځي په علمي شورا (۲) گڼه او ۱۴۰۵/۲/۱۰ نېټه د رایو په یووالي تائید ده.